

YEŞİL

DERLEME

2002-2004

	2002'den 2004'e
Sonuç Bildirgeleri, Çalışma Raporları	
	Manifestolar



YEŞİL DERLEME 2002-2004

2002'den 2004'e
Sonuç Bildirgeleri, Çalışma Raporları
Manifestolar

Yeşiller

YEŞİL DERLEME 2002-2004
Fotokopi Kitapçık - 2
Derleyen: Ümit Şahin
Birinci Kopya: İstanbul, 2004

YEŞİLLER

SUNUŞ

Bizi bir araya getiren şeyler temel değerlerimiz, inançlarımız, geleceğe ve insanlığın durumuna ilişkin kaygılarımız, kendimizi doğanın bir parçası olarak görmemiz ve doğayı bu anlamıyla sevmemiz; bir de elbette geçmişten bu yana birlikte yaptıklarımız ve mücadeleye inanmamızdır.

Yeşiller, son iki yıldır Türkiye'nin çeşitli yerlerinde örgütlenme ve politika üretme çalışmalarını artırmış bulunuyorlar. Yeşiller Türkiye çapında da daha sağlam bir iletişim ağı içinde biraraya geliyor, yeşil politika çalışmaları için ortak bir zemin ve altyapı inşa ediyorlar. Yılda birkaç kez yapılan buluşmalarla, internet üzerinden gerçekleşen bir haberleşme zinciriyle, yurtdışı bağlantılarını güçlendirerek ve yarattıkları zemini paylaşımına açtıkları diyalog toplantıları ve internet sitesiyle, varolan politik seçeneksizliğe alternatif bir politika alanı önermek için çok daha yoğun çalışıyorlar.

Bu kitapçık Yeşiller Partisi'nin yeniden kurulması için çağrı yapılan Ocak 2002'den bu yana yapılan çalışmaları özetleyen ve önemli belgeleri bir araya toplayan bir derlemedir. Son iki yıla ait (tarih açısından tek istisna 1999 tarihli manifesto olmak üzere) deklarasyonlar, çalışma notları ve diğer önemli belgeler bu küçük derlemede bir araya getiriliyor. Daha ayrıntılı bilgi ve belgeyi internet sitemizde bulabilirsiniz.

Dostlukla

Yeşiller

Mart 2004

İÇİNDEKİLER

1- Türkiye’de Yeşil Hareketin 20 Yıllık Tarihinden Satırbaşları	6
2- Türkiye Yeşilleri – Avrupa Yeşilleri İlişkileri: Dünden Bugüne	11
3- Yeşiller 2002	15
4- Yeşiller 2003	17
5- Yeşiller 2004 – Takvim ve Öneriler	20
6- Yeşiller Partisi Girişimi Bodrum Buluşması Sonuç Bildirgesi	24
7- Yeşiller Partisi Girişimi Bodrum Buluşması Politik Program Öncelikleri	26
8- Yeşiller Partisi Girişimi Bodrum Buluşması Çalışma Raporu	28
9- Yeşiller Partisi Girişimi Örgütlenme Toplantısı Çalışma Raporu	31
10- Yeşil Deklarasyon	34
11- Yeşiller Manifesto	36

2002'DEN 2004'E

TÜRKİYE'DE YEŞİL HAREKETİN 20 YILLIK TARİHİNDEN SATIRBAŞLARI

Bu satırbaşları Türkiye'de yeşil hareketin 1980'lerden itibaren yarattığı hareketliliği hatırlatmak amacıyla çıkarılmıştır.

Türkiye'de yeşil hareket 1980'li yılların ikinci yarısında Gökova termik santralına, Ankara'da Güvenpark'ın otopark yapılmasına, İstanbul'da Akçimento'ya karşı çıkışlarla ve benzeri eylemlerle başladı. Organize bir çevre hareketinin olmadığı bu yıllarda yeşil eylemler sadece çevreyi korumaya yönelik hareketleri toplumun gündemine sokmakla kalmamış, politik canlılığın yeniden başladığı bir dönemde doğrudan demokrasinin canlı örneklerini üretmişti. Böylece doğa korumacı yada çevreci denilebilecek eylemler hızla siyasileşerek, Avrupa'daki yeşil partilerin de erken dönemleri sayılabilecek yıllarda, 1988'de Yeşiller Partisi'nin kurulmasıyla ivme kazandı. Aynı dönemde Radikal Demokratik Yeşil Parti adıyla yürütülen ancak partileşmeyen bir başka girişim daha yaptığı eylemlerle adını duyuruyordu. Yeşiller Partisi aktif olduğu yıllarda yalnızca çevre eylemleri yapmakla kalmıyor, silahlanma ve savaş karşıtı eylemlerle yada demokrasi kampanyalarıyla da yeşil politikanın alanını genişletiyordu.

Yeşiller Partisi kuruluşunun altıncı yılında, 1994'de Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldığında çevre alanında Türkiye'de farklı bir tablo vardı. Çevre Bakanlığı kurulmuş, çevreyle ilgili çok sayıda sivil toplum kuruluşu etkinliğini arttırmıştı. 1994 sonrasında yeşil hareket çok renkliliğe sahip yapıyla farklı platformlarda sürdü. Nükleer karşıtı hareket, Bergama'da altın madenciliğine karşı direniş, barış ağacı kampanyası ve benzeri çalışmalar hem yerele dayanıyor, hem de ülke çapında yürütülüyordu.

Bu kısa yazıda hatırlatılan eylem ve kampanyaları yeşiller ve ekolojistler parti, inisiyatif, grup, platform ve benzeri örgütlenmeler altında düzenlediler. Bu eylem ve kampanyaların bazıları çok sayıda kişi ve grup tarafından (örneğin Nükleer Karşıtı Platform eylemleri), bazıları da tek bir örgüt tarafından yapılmıştı (örneğin Yeşiller Partisi yada SOS Akdeniz tarafından düzenlenen kampanyalar). Bazı eylem ve kampanyalar ülke çapındaydı, bazıları ise yereldi.

Bazı eylem ve kampanyalar sadece yeşil örgütlerin işiydi, bazıları ise yeşil birey ve grupların da içinde bulunduğu çok daha geniş koalisyonlar tarafından yürütülüyordu. Tüm bu hareketlilik 20 yıla yakın bir süredir Türkiye’de yeşil hareketin nasıl geliştiğini ve nasıl bir renklilik taşıdığını göstermektedir. Bugün de bu çok renklilik sürmektedir.

Aynı renklilik aşağıda bazılarını andığımız örgütlenmeler için de geçerlidir. Bugüne dek yeşiller adıyla bir parti, birkaç da inisiyatif ve grup oluşturulmuştur. Bununla birlikte kendilerini yeşil, ekolojist, doğa korumacı vb. olarak tanımlayan çok sayıda girişim yeşil hareketi oluşturdu ve ayakta tuttular. Bu oluşumların bazıları geçiciydi, işlerini yapıp dağıldılar. Bazı oluşumlar ise kalıcı oldular, hatta derneklere dönüştüler. Aşağıda bir kısmını andığımız periyodik yada tek seferlik kongre, forum vb. toplantılar da hareketin yaşamasında, yayılmasında ve kök salmasında önemli pay sahibidir.

Bu yazıdaki satırbaşlarını –çok kısa tuttuğumuzu ve çok şey atladığımızı bilerek- ama öncelikle çeşitliliği ve birikimimizi göstermek ve unutmamak/unutturmamak için çıkartıyoruz.

İşte Türkiye’de yeşil hareketin yaklaşık 20 yıllık tarihinden satırbaşları:

BAZI EYLEM VE KAMPANYALAR

1980’ler:

- o Ankara’da Güvenpark’ın otopark olmasını engellemek için yapılan kampanya
- o İstanbul’da Taşkışla’nın otel olmasını engellemek için eylemler
- o İstanbul’da Tarlabası yıkımlarına karşı girişimler
- o İstanbul’da Galata Köprüsü’nün korunması için kampanya
- o Büyükçekmece’nin Mimarsinan köyünde Akçimento’ya karşı eylemler
- o Köyceğiz Dalyan’da deniz kaplumbağalarını kurtarma eylemleri
- o Gökova termik santralına karşı eylemler
- o Hasankeyf’in korunması için eylemler
- o İzmir Aliağa termik santralına karşı eylemler
- o Eşcinsel hakları için yapılan eylemler
- o Silahlanmaya karşı eylem ve kampanyalar
- o “Demokrasi Hemen Şimdi” kampanyası
- o Bodrum Havaalanının yapımına karşı eylemler
- o Bodrum-Karaada’da yapılaşmaya karşı eylemler
- o Marmaris’te turizm kirliliğini protesto mitingi

- PET ve PVC ambalajların yayılmasına karşı kampanya
- Orhaneli Termik Santrali'ne karşı Orhaneli ve Bursa mitingleri
- "Yeşilden Griye Adım Adım Türkiye" gezisi

1990 ve 2000'ler:

- Anti-nükleer kampanya ve eylemler (Mersin Akkuyu nükleer santralına karşı)
- Bergama'da siyanürlü altın madenine karşı eylemler
- Muğla Yatağan termik santralına karşı eylemler
- Barış ağacı kampanyası
- "Manyas Gölü Kuş Cenneti Cehennem Olmasın" kampanyası
- Bodrum Kurudere köyünün kurtarılması için eylemler
- Şile Melen suyu projesine karşı kampanya
- Körfez savaşına karşı İzmir'de miting
- Ege'de barış için kampanya ve Kardak eylemleri
- Fethiye Kelebekler vadisinin korunması için eylemler
- Akdeniz fokları için yapılan kampanyalar
- "Böceklerle yaşamaya alışmalıyız" kampanyası
- İzmir'de Galleria inşaatına karşı kampanya
- Pamukkale'de turizme karşı "gitmeyelim, görmeyelim, yaşasın" kampanyası
- Karadeniz'de kıyılara vuran zehirli atık varillerine karşı eylemler
- Savaş karşıtı eylemler

BAZI ÖRGÜTLENMELER

- Çevre Duyarlılığını Yayma Grubu - Ankara (1980'ler)
- Yeşil Dayanışma – İstanbul (1980'ler)
- Doğanın Özgür Çocukları (1980'ler)
- Radikal Demokratik Yeşil Parti girişimi (1980'lerden itibaren)
- Yeşiller Partisi (1988-1994)
- Nükleer Karşıtı Platform
- SOS Akdeniz - İzmir
- SOS İstanbul

- o Dünya Dostları
- o İstanbul Yeşilleri
- o Bodrum Yeşilleri
- o İzmir Çevre Grubu Avukatları
- o Bergamalı köylüler
- o Sınırsız Çevre Yolcuları
- o Ekolojik Eylem
- o Sosyal Ekoloji Grubu
- o Doğu Akdeniz Çevre Platformu
- o Batı Akdeniz Çevre Platformu
- o Akdeniz Çevre Platformu
- o Karadeniz Çevre Platformu
- o Siyanürsüz Bergama Hareketi

BAZI TOPLANTILAR

- o Alternatif Enerji Kaynakları Toplantısı, Ören (1989)
- o Nükleer Karşıtı Kongreler, Ankara ve İstanbul (1993 ve 1994'de iki kez)
- o Akkuyu'da nükleer karşıtı şenlikler (1994'den başlayarak 2000 yılına kadar her yıl)
- o Ütopyaer toplantıları, Ege'de çeşitli yerler (1994'den başlayarak her yıl)
- o Bilar'da seminer ve toplantılar, İstanbul (1993-1996)
- o Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi toplantıları, İstanbul (1994-1998 arası yapılan panel ve forumlar)
- o Alternatif Habitat, İstanbul (1996)
- o Ekoloji Atölyeleri, İstanbul (1998)
- o Çevre Ekonomisi ve Politikası Sempozyumu, İstanbul (1998)
- o Çevre ve Sağlık Üzerinde Endüstriyel Tehditler Sempozyumu, İstanbul (1998)
- o Balkan Yeşil Ağı toplantısı, İstanbul (1999)
- o Gökçeada Buluşması "Yeşil Politikada Gündem" (2000)
- o Gökçeada'da Balkan Yeşil Ağı toplantıları (2001 ve 2002)
- o Bozcaada yeşil toplantıları (2000'den başlayarak her yıl)

- o Türkiye Yeşil Diyalog toplantısı, İstanbul (2002)
- o Koordinasyon ve Çalışma Grubu toplantıları (2003-2004)

BAZI SÜRELİ YAYINLAR VE İNTERNET

- o Yeşil Dünya
- o Yeşil Barış
- o Yemyeşil
- o Yeşil Dergi
- o Ağaçkakan
- o Çevre Gazetesi
- o Karabatak
- o Akkuyu Postası
- o Yeşil Gazete
- o Üç Ekoloji
- o yeşiller-iletişim e-posta grubu
- o www.yesiller.net
- o www.yesiller.org

TÜRKİYE YEŞİLLERİ - AVRUPA YEŞİLLERİ İLİŞKİLERİ: DÜNDEN BUGÜNE

Türkiye Yeşillerinin Avrupa Yeşilleriyle ilişkilerini başlıca iki dönemde ele alabiliriz:

- 1. Yeşiller Partisi tarafından kurulan ilişkiler ve*
- 2. Yeşiller Partisi'nin kapatılmasının ardından yürütülen ilişkiler.*

Türkiye'de Yeşiller Partisi kurulmadan önce de birçok kişinin bireysel olarak Avrupalı Yeşillerle bağlantısı vardı, ancak bunlar bir geleneğe dönüşmemişti.

I- Yeşiller Partisi (YP) dönemi (1988-1994):

Yeşiller Partisi'nin kurulmasından önce Avrupalı Yeşillerle yürütülen bireysel ilişkiler 1986-87'lerde yeşil hareketin ismen de telaffuz edilmeye başlanmasıyla daha da yoğunlaşmış, 1988'de Yeşiller Partisi'nin kurulmasıyla Avrupalı Yeşillerle ciddi anlamda ilişki kurulmuştu. Bunlara ilk örnek YP kurucularından İzmirli Yeşillerin Almanya Yeşiller Partisi milletvekillerinden Caritas'la görüşmeleridir. Bu dönemde Balıkesir Ören'de parti toplantısı olarak uluslararası bir toplantı da düzenlenmişti.

Daha sonra Avrupa'nın çeşitli yerlerinde (Yunanistan, İtalya, Bulgaristan, Malta gibi) parti davetlisi olarak çeşitli toplantılara katılmış, Gürcistan'da Yeşiller Partisi ziyaret edilmişti. Bu toplantılarla ilgili yazılı belgeler ne yazık ki bulunamamıştır. Bununla birlikte Avrupa Yeşiller Federasyonu'nun kuruluşu öncesinde yapılan toplantılar için hazırlanan ilk broşürde İzmirli Yeşiller'in gözlemci olarak yazılmaları çok önemli bir belgedir.

II- Yeşiller Partisi (YP) sonrası dönem (1994 sonrası):

1994 yılı başında Yeşiller Partisi'nin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılması sonucunda Yeşillerden bir grup İstanbul Yeşilleri olarak, bir grup da ÖDP'ye katılarak uluslararası ilişkileri devam ettirdiler.

1994 sonrası ilişkileri Avrupa Parlamentosu ile, Yeşil Doğu-Batı Diyalogu Grubu ile ve Avrupa Yeşiller Federasyonu ile sürdürülen ilişkiler olmak üzere üç grupta ele alabiliriz:

1. Avrupa Parlamentosu (AP) ile ortak çalışmalar:

- o 1996 yılında İstanbul'da yapılan Birleşmiş Milletler Habitat toplantısı sırasında İstanbul Yeşilleri, Toplumcu Yeşiller ve Boğaziçi Üniversitesi Yeşilleri tarafından "Alternatif Habitat" toplantıları düzenlenmişti. Bu çerçevede Avrupa Parlamentosu Yeşiller grubuna müracaat edildi ve Alternatif Habitat çerçevesinde AP Yeşiller milletvekillerinin katıldığı tartışma toplantıları düzenlendi.
- o 1998 yılında AP Yeşiller Grubu'nun davetlisi olarak Brüksel / Belçika'da Kıbrıs ile ilgili yuvarlak masa toplantısına katılındı.
- o Yeşiller bunların dışında da birkaç kez AP toplantılarına davet edildiler, ancak çeşitli nedenlerle katılım sağlanamadı.

2. Yeşil Doğu-Batı Diyalogu grubu ile yapılan çalışmalar:

Grupla ilk olarak 1995 yılında İstanbul'da Karadeniz Yeşilleriyle birlikte düzenledikleri ve bizleri de davet ettikleri bir etkinlikte tanışıldı. Toplantı sonrasında ilişkilerin devam etmesi benimsenerek sonraki yıllarda farklı ülkelerde yapılan Karadeniz ve Balkanlar toplantılarına katılındı. Bu toplantılar kronolojik olarak şöyle sıralanabilir:

- o Varna / Bulgaristan - 1998
- o Lublijena / Slovenya - 1998
- o Bükreş / Romanya - 1999
- o Kiev / Ukrayna - 1999
- o Sofya / Bulgaristan - 2000
- o Zagreb / Hırvatistan - 2001
- o Budapeşte / Macaristan - 2002
- o Odessa / Ukrayna - 2002
- o Luxemburg - 2003

Son olarak grupla birlikte 14-15 Aralık 2002 tarihlerinde İstanbul'da "Türkiye Yeşil Diyalog Toplantısı" başlıklı bir toplantı organize edildi ve toplantıda yapılan sunuşların kitapçık haline getirilmesine karar verildi.

3. Avrupa Yeşiller Federasyonu ile ilişkiler:

a) Akdeniz Yeşilleri toplantıları:

Avrupa Yeşiller Federasyonu'nun önemli çalışma gruplarından biri olan Akdeniz Yeşilleri'nin aşağıda sayılan toplantılarına katılım sağlandı:

- o Bari / İtalya – 1998 (Sığınmacılar ve göçle ilgili bu toplantı daha sonra Birikim dergisinde yayımlanan bir yazıyla anlatılmıştır.)
- o Lefkoşe / Kıbrıs – 1999 (Avrupa Birliği ile ilgili toplantı.)
- o Girit / Yunanistan – 2001 (Akdeniz'de çok kültürlülük etkinliği.)
- o Baf / Kıbrıs – 2002 (Sulak alanlar toplantısı)
- o Larnaka / Kıbrıs – 2003 (Gıda güvenliği toplantısı)

b) Kongreler:

Avrupa Yeşiller Federasyonu'nun

- o Paris / Fransa - 1999
- o Berlin / Almanya – 2002
- o Roma / İtalya - 2004

kongrelerine katılım sağlandı.

c) Konsey toplantıları:

Avrupa Yeşiller Federasyonu konseyinin

- o Larnaka / Kıbrıs-1999
- o Stockholm / İsveç-2000
- o Budapeşte / Macaristan-2001
- o Brüksel / Belçika-2002
- o Luxemburg 2003

toplantılarına katılım sağlandı ve tartışmalara katkıda bulunuldu.

4. Diğer ilişkiler:

Yukarıda anılanların dışında çeşitli ülkelerin Yeşil Partilerinin toplantı ve kongrelerine zaman zaman katılmış ve katkıda bulunulmuştur. Bunlar sırasıyla:

- o Almanya Yeşiller Grubunu Bonn'da ziyaret - 1996
- o Kıbrıs Yeşiller Partisi Kongrelerine katılım - 1998-1999
- o Yunanistan Yeşillerinin Kosova etkinliği - 1999

- o İstanbul / Türkiye’de Balkan Yeşil Ağı toplantısı – 2000
- o Selanik’te Sosyal Forum etkinlikleri bağlamında Yunanistan Yeşilleri ile görüşmeler – 2003
- o Paris’te Avrupa Sosyal Forumu etkinlikleri bağlamında Fransız ve Belçikalı Yeşillerle toplantılar - 2003
- o Viyana / Avusturya Yerel Yönetimler toplantısı - 2003

Sonuç:

Yukarıdaki dökümü analiz ettiğimizde Avrupa Yeşilleriyle ilişkilerin YP kapatıldıktan sonra daha da arttığı ve ortaya ortak çalışmalar çıkarıldığı görülmektedir.

Türkiye, konumu dolayısıyla herkesin bildiği çok zor politik sorunlarla karşı karşıyadır. Bunlardan bir kısmı tarihsel olarak devraldıklarıdır (Ermeni sorunu, Kıbrıs, Kürt sorunları gibi), bir kısmı ise kendi stratejik kararlarının sonucudur (NATO, ABD üsleri gibi). Sorun kaynaklarından bir diğeri ise 1960’lı yıllardan itibaren başta Almanya, Hollanda gibi Avrupa ülkeleri olmak üzere dış ülkelere çalışmak üzere yollanan işçilerdir.

Çok kısa olarak anılan bu politik durum sonucunda çözümü kolay olmayan bir politik denklem ortaya çıkmıştır ve bu durum bizleri de, Avrupa Yeşillerini de zorlamaktadır.

Bizler Türkiyeli Yeşiller olarak Avrupalı Yeşillerle ilişkilerimizi devam ettirmek istiyoruz. Türkiye’de yeşil siyasetin gelişebilmesi için kolektif çalışmalar oluşturma yönünde dayanışmamızın artırılması amacıyla gelecekte daha çok birlikte çalışmalıyız.

YEŞİLLER 2002

Yeşiller 2002 Ocak ayından bu yana hareketi daha etkin hale getirmek ve Yeşiller Partisi'nin yeniden kurulması için çalışıyorlar.

Yeşiller Partisi Girişimi olarak Bodrum'da 20-23 Nisan 2002 tarihlerinde yapılan toplantıda kurulacak olan partinin ilkeleri ve politik program öncelikleri konusunda ayrıntılı olarak tartışılmış, 8 Haziran 2002'de İstanbul'da yapılan toplantıda ise parti girişiminin sürmesi, ancak *Yeşiller* olarak politik etkinliklerde bulunulmaya da devam edilmesi kararı verilmişti.

Web sitesi, e-posta grubu, yeşillerin de aktif olarak yer aldığı yeşil gazetenin çıkarılması, İstanbul'da kurulan büro yeşil hareketin aktif olarak sürmesi ve yaygınlaşması yolunda atılan adımlardan bazıları.

TOPLANTILAR, BİR ARAYA GELİŞLER

26 Ocak 2002 İSTANBUL; Yeniden Yeşiller Girişimi Toplantısı. Yeşillerin yeniden parti kurması fikrinin ilk ortaya atıldığı bu toplantının ardından çalışmalara bir başlangıç olarak Yeşil Deklarasyon yayımlandı (www.yesiller.org sitesinde tutanakları ve deklarasyonu bulabilirsiniz).

20-23 Nisan 2002 BODRUM ; Yeşillerin Bodrum Buluşması. Parti girişiminin ilkeleri, program çalışmaları ve örgütlenmesine ilişkin tartışmalar yapıldı. Bodrum buluşması sonuç bildirgesi ve çalışma raporunda program öncelikleri ve üzerinde çalışılacak ilkelerin ana başlıkları belirlendi (www.yesiller.org sitesinde program öncelikleri ve ilkeleri bulabilirsiniz)

8 Haziran 2002 İSTANBUL; Örgütlenme Toplantısı. Toplantıda çalışmaların *Yeşiller* adıyla sürdürülmesi, genişleme sürecinin, yapılacak etkinliklerin, çıkarılacak broşür ve gazetelerin bu ad altında devam etmesi, ancak parti girişiminin de bu hareketin bir çalışması olarak devam ettirilmesi kararlaştırıldı. (www.yesiller.org sitesinde çalışma raporunu bulabilirsiniz)

15-16 Haziran 2002 GÖKÇEADA; 2. Balkan Yeşil Ağı toplantısı: Balkanlarda mübadele kültürü

20 Ağustos 2002 İSTANBUL; Seçim Ön Toplantısı. Seçimler ile ilgili düşünceler, politikalar ve tutumları paylaşmak için yapılan ilk toplantı.

30-31 Ağustos 2002 BOZCAADA; Yenilenebilir enerji toplantısı ve geleneksel **yeşil buluşma**

7 Eylül 2002 İZMİR; Seçim 2002 Tartışma Toplantısı. Yaklaşan genel seçimleriyle ilgili politikalar ve izlenecek tutum üzerine tartışma yapıldı.

28 Eylül 2002 İSTANBUL; *Yeşil Oda* küçük bir kokteylle açıldı...

24 Kasım 2002 İSTANBUL, Zindan Restoran'ta akşam yemeğinde bir araya geldik.

30 Kasım 2002 İSTANBUL; Yeşil Politikada Ekoloji Ekseni. Seminer ve tartışma toplantısı.

14-15 Aralık 2002 İSTANBUL; Türkiye Yeşil Diyalog Toplantısı. Yaklaşık 120 kişinin katılımıyla insan hakları, ekolojik tarım, kadın, doğrudan demokrasi ve ekoloji mücadeleleri konularında sunuşların yapıldığı toplantının konuşmaları kitap olarak yayımlandı. (Toplantı Hollanda Yeşil Sol Parti- Yeşil Doğu Batı Diyalogu'nun desteğiyle yapılmıştı.)

Ayrıca Yeşiller her hafta çarşamba günleri pratik işler ve spesifik konuların tartışılması için İstanbul Yeşil Oda'da ve zaman zaman Bodrum'da bir araya geldiler.

YEŞİLLER 2003

Yeşiller 2003 yılında Türkiye’de ve uluslararası düzeyde aşağıdaki etkinliklerde bulundular..

- İstanbul’da yeşil oda faaliyetlerini sürdürdü. Yeşil odada her hafta Çarşamba ve Cumartesi günleri düzenli toplantılar yapıldı.
- Ankara’da yeşiller bir araya gelmeye başladılar.
- Sosyal forum faaliyetlerine ve koordinasyon toplantılarına aktif olarak katılmaya devam ettik. İstanbul Sosyal Forumu’nun faaliyetleri Paris’te yapılan Avrupa Sosyal Forumu öncesinde Yeşil Oda’da yürütüldü.
- Yeşil Oda’da profesyonel sekreteryaya çalışmalarına başladı.

Düzenlediğimiz Etkinlikler (Türkiye):

- 21-22 Şubat 2003, İSTANBUL: Pera Palas Oteli’nde Avrupa Parlamentosu Yeşiller Grubundan, Türkiye-AP Parlamenterler Komisyonu eşbaşkanı Joost Lagendijk’inde katıldığı Türkiye toplantısı. (22 Şubat sabahı yapılması planlanan savaş karşıtı panel kar yağışı nedeniyle iptal edildi).
- 28-31 Ağustos 2003, BOZCAADA: Geleneksel Yeşiller yaz buluşması.
- 28 Ekim 2003, İSTANBUL: Geleneksel Yeşiller yemeğini yaptık.
- 7-9 Kasım 2003 BURSA: Tarım ve Ekoloji temalı Yeşiller buluşması.
- 24-25 Ocak 2004, ANKARA: Organize edilen yerel yönetimler konulu Ankara buluşması kar yağışı nedeniyle ertelendi.
- 31 Ocak 2004, İSTANBUL: Yeşiller Türkiye Koordinasyon toplantısı yapıldı.

Katıldığımız Etkinlikler (Türkiye):

- 1 Mart 2003, ANKARA: Savaş karşıtı mitinge katıldık.

- 1 Ağustos 2003, OVACIK: Tunceli Ovacık'ta yapılan Munzur festivaline katıldık ve barajlara karşı bir panelde Kadir Dadan Yeşiller adına konuşma yaptı.
- 6-7 Eylül 2003, İSTANBUL: Barışa Rock konserinde stand açtık ve orman yasası ile ilgili imza kampanyası başlattık.
- 19-21 Eylül 2003, GÜMÜŞLÜK: Bodrum-Gümüşlük'te yapılan BAÇEP toplantısına katıldık.
- 28 Eylül 2003, İSTANBUL: Bireysel Silahlanmaya Karşı Sessiz Ayakkabılar Yürüyüşü'ne katıldık.
- 10-19 Ekim 2003, İSTANBUL: CNR Uluslararası Kitap Fuarı'nda stand açtık.
- 25 Ekim - 2 Kasım 2003, İSTANBUL: Tüyap Kitap Fuarında stand açtık.
- 19-21 Aralık 2003, FETHİYE: AKÇEP toplantısına katıldık.
- 30 Ocak 2004, İSTANBUL: Yerel seçimlere yönelik sol partiler arası ittifak toplantısına katıldık.

Katıldığımız Etkinlikler (Uluslararası):

- 20-22 Haziran 2003, SELANİK: Selanik'te yapılan AB zirvesi karşıtı gösterilere ve Yunanistan Yeşilleri'nin toplantılarına katıldık (Yeşiller'den Süleyman Yılmaz, Ender Eren, Neriman Eren, Ümit Şahin).
- 7-8 Kasım 2003, LÜKSEMBURG: Avrupa Yeşiller Federasyonu Konsey toplantısına katıldık (Yeşiller adına Ender Eren).
- 12-16 Kasım 2003, PARİS: Avrupa Sosyal Forumu'na katıldık, Fransız Yeşilleri ile temaslarda bulunduk (Yeşiller'den Kadir Dadan, Süleyman Yılmaz, Günay Can, Gazihan Çağlar, Sevgi Mutlu, Mehmet Gülyüz ve Feza Sınar).
- 22-23 Kasım 2003, LARNAKA: Kıbrıs'ta yapılan Akdeniz Yeşilleri toplantısına katıldık (Yeşiller adına Ebru Özdemir).
- 5-7 Aralık 2003, VİYANA: Avrupa Yeşilleri yerel yönetimler toplantısına katıldık (Yeşiller adına Ebru Özdemir ve Ender Eren). Burada sunulan 2004 yerel seçimleri ile ilgili sunuş Avrupa Yeşiller Federasyonu'nun *Update* dergisinde yayımlandı.
- 20-22 Şubat 2004, ROMA: 4. Avrupa Yeşil Partiler Fedarasyonu Kongresi'ne katıldık (Yeşiller adına Ümit Şahin, Ender Eren, Neriman Eren, Mehmet Gülyüz ve Feza Sınar).

Yayınlar ve iletişim:

- Yeşiller-iletişim e-posta grubu aktivitesini arttırarak devam etti.
- www.yesiller.net yayınıni 2003 yılı Aralık ayına kadar sürdürdü.
- Yeşil Gazete 2003 Ocak ayında çıkan üçüncü sayısıila yayınına ara verdi.

- Yeşiller – Türkiye başlıklı bülten basıldı. (Şubat 2003)
- Dünyanın Bütün Yeşilleri Savaşa Karşı başlıklı bülten basıldı. (Şubat 2003)
- 2002 Türkiye Yeşil Diyalog Toplantısı Konuşmalar kitabı yayımlandı. (Haziran 2003)
- Üç Ekoloji dergisinin ilk sayısı çıktı. (Ekim 2003)
- Yeşillerin Uluslararası Belgeleri çevrildi ve kitapçık olarak basıldı. (Kasım 2003)
- 12 Aralık 2003: *www.yesiller.org* Türkçe ve İngilizce olarak yayına girdi.
- Yeşiller tanıtım broşürü hazırlandı.
- Üç Ekoloji dergisinin ikinci sayısı çıktı. (Mart 2004)

YEŞİLLER 2004 - TAKVİM VE ÖNERİLER

31 Ocak 2004'te İstanbul'da yapılan Yeşiller Türkiye Koordinasyon toplantısında 2004 yılında yapılacak çalışmalara ilişkin aşağıdaki ilke kararları alınmış ve takvim üzerinde tartışılmıştır.

- 1- 2. Türkiye Yeşil Diyalog toplantısı 6-7 Mart 2004 tarihlerinde İstanbul'da yapılacak. Toplantının ilk gününde konuşma ve paneller, ikinci gününde koordinasyon toplantısı yapılması kararlaştırıldı.
- 2- Ekim 2004'de Türkiye Yeşiller Konferansı'nın toplanması, konferansın hedeflerinin 7 Mart koordinasyon toplantısında belirlenmesi ve konferans hazırlıklarını yürütecek bir "konferans oluşum grubu"nun seçilmesi uygun bulundu.
- 3- Gıda kampanyası açılması için büyük ölçüde görüş birliği sağlandı. Nisan ayından sonra başlayabilecek, sınırlı bir süre ve hedefe sahip olacak kampanyanın ön hazırlıklarını Yeşiller Bursa grubu yapacak ve ilk aşamayı 7 Mart toplantısına kadar sonuçlandırarak.
- 4- 20-22 Şubat 2004 tarihinde Roma'da yapılacak Avrupa Yeşiller Kongresi'ne aktif katılım sağlanması ve basınla da bağlantıya geçilmesi benimsendi.
- 5- Gezici çevre filmleri festivali için bir STK ile işbirliği yapılarak tekrar başvurmak ilke olarak benimsendi.
- 6- Gezici yeşil politika toplantıları yapılması kararlaştırıldı. Bunun için Trabzon, Eskişehir, Marmaris, Antalya, Burdur, Bursa, Ankara illerinin adı geçti.
- 7- Üç Ekoloji dergisinin aktif olarak desteklenmesi, dağıtım ve satış için yardımcı olunması kararlaştırıldı.
- 8- Katılım önerilen Akasya Gençlik Zirvesi'ne, Ankara grubundan (ve ODTÜ Çevre Topluluğu üyesi) Baran Bozoğlu'nun ısrarlı itirazı nedeniyle Yeşiller adıyla katılmama kararı alındı. Ancak bireysel katılıma tabii ki açık.

- 9- Sosyal forum toplantılarına aktif olarak katılma, yapılabılırsa Nisan 2004 forum toplantısında atölye düzenleme kararı alındı.
- 10- Mart ayında İstanbul'da yapılacak Natürel Ekoloji Fuarında stand açılması konusunda ilke kararı alındı. (Bursa grubu ortak stand için kendi dernekleriyle görüşecek)
- 11- Ertelenen Ankara buluşmasının 14-15 Mart'ta yerel seçimler gündemiyle yapılabileceği Ankara tarafından belirtildi, ancak net karar daha sonra bildirilecek.
- 12- İzmir buluşmasının tarih ve konusu tam olarak belirlenmedi.
- 13- İstanbul'daki yeşil odada bulunan sekreteryanın Türkiye sekreteryası olarak desteklenmesi için ilke kararına varıldı. Bazı katılımcılar maddi destek sözü verdiler.
- 14- Haziran 2004'te İstanbul'da yapılacak NATO ve Bush protestosuna katılma kararı verildi. Hazırlık toplantılarına İstanbul grubundan Mehmet Gülyüz ve Ankara grubundan Abdullah Anar katılacak.
- 15- 26-28 Mayıs AKÇEP toplantısına, 9-10 Nisan Kent Ormancılığı Kongresi'ne katılım önerildi ve kabul edildi.
- 16- 5 Haziran Çevre günü için bir etkinlik düzenlenmesi için ilke kararı alındı.

Yeşiller tarafından düzenlenecek etkinlikler için belirlenen çalışma takvimi:

Şubat 2004

- Yeşiller Ankara buluşması (14-15 Şubat – kesinleşmedi)
- Avrupa Yeşiller Kongresi (20-22 Nisan, Roma)

Mart 2004

- 2. Türkiye Yeşil Diyalog toplantısı (6-7 Mart, İstanbul)

Nisan 2004

- 17-18 Nisan İstanbul Sosyal Forumu toplantısında atölye çalışması (kesinleşmedi)

Haziran 2004

- 5 Haziran Dünya Çevre Günü (etkinlik netleşmedi)

Ağustos 2004

- 29-31 Ağustos Bozcaada buluşması ve yeşil festival

Ekim 2004

- Yeşiller Türkiye Konferansı (tarih ve hedefler 7 Mart'ta saptanacak)

Katılım planlanan etkinlikler için belirlenen çalışma takvimi:

Mart 2004

- Natürel Ekoloji Fuarı (24-26 Mart, İstanbul)

Nisan 2004

- Kent Ormancılığı Kongresi (9-10 Nisan, Ankara)

Mayıs 2004

- AKÇEP toplantısı (26-28 Mayıs, Adana)

Haziran 2004

- NATO ve Bush protestosu (20-21 Haziran, İstanbul)

**SONUÇ BİLDİRGELERİ
ÇALIŞMA RAPORLARI**

YEŞİLLER PARTİSİ GİRİŞİMİ BODRUM BULUŞMASI SONUÇ BİLDİRGESİ [20-23 Nisan 2002, Bodrum]

Yeşiller Partisi Oluşum Çalışmalarına ÇAĞRI

Yeşiller Partisi girişimi için Bodrum'da buluşan biz yeşiller, varolan siyasi yapıların dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu koşullara yanıt oluşturmaktan uzak olduğundan hareketle ve yeşil politikanın alternatif bir model olduğu düşüncesiyle Ocak 2002 tarihinde yayınlanan yeşil deklarasyon çerçevesinde 20-23 Nisan 2002 tarihlerinde Bodrum-Torba'da bir araya gelerek;

- 1- Doğanın ekolojik bîlgeliğine uyum
- 2- Endüstriyalist tüketim toplumuna karşı ekolojik, paylaşımcı ve çoğulcu toplum
- 3- Kapitalizme ve neoliberalizme karşı küresel mücadele
- 4- Erkek egemenliğinin reddi
- 5- Militarizme karşı sivilleşme, savaşa karşı barış
- 6- Doğrudan demokrasi
- 7- Yereli öne çıkaran merkezsiz ağ tipi örgütlenme
- 8- Birey özerkliğini geliştirici toplumculuk ve kolektif çalışma anlayışı
- 9- Otoriter ve tahakkümcü yapılara karşı duruş
- 10- Kültürel, dinsel, etnik, cinsel ve düşünsel farklılıkların ve çok renkliliğin tanınması

ilkelerini tartışmaya açtık. Bu ilkelerin tartışılması ve geliştirilmesi için çalışmaların sürdürülmesine ve çeşitli kişi ve platformlardan katkıların alınmasına karar verdik.

Bodrum buluşmasına katılanlar Yeşiller Partisi kurulması için yapılan çalışmaların sürdürülmesine karar vermişlerdir.

Yeşiller Partisi Girişimi, yeşil düşünceye sahip ve yeşil politikaların yaygınlaştırılmasını savunan herkesi parti girişimine katılmaya, oluşum sürecinde aktif olmaya ve desteklemeye çağırır.

YEŞİLLER PARTİSİ GİRİŞİMİ,

Bodrum-Torba, 23.04.2002

YEŞİLLER PARTİSİ GİRİŞİMİ POLİTİK PROGRAM ÖNCELİKLERİ [20-23 Nisan 2002, Bodrum]

20-23 Nisan 2002, Bodrum Buluşmasında alınan karara göre Yeşiller Partisi'nin politik programının, toplumsal yaşamın her alanını kapsayan çok boyutlu ve ayrıntılı bir program olması önerilmektedir. Program çalışmaları dört ana başlık çerçevesinde yürütülecektir:

1- Makro politikalar:

Dünya, Türkiye, dış politika, insan hakları, kadınların özgürleşmesi, Kürt sorunu;

2- Ekonomi politikaları:

ekonomik sistem, endüstri, tarım ve hayvancılık, enerji, madencilik, turizm, ticaret, teknoloji, ulaşım, iletişim;

3- Ekoloji politikaları:

küresel ekolojik yıkım, doğal yaşam, tarihsel çevrenin korunması, kırsal alanlar, kentler, kirli enerji üretimi, kirli endüstriler, yıkıcı turizm, kirli ve yıkıcı ulaşım, kirli tarım, kirli madencilik;

4- Sosyal politikalar:

bilim ve eğitim, sağlık, iş ve sosyal güvenlik, adalet, yerleşim, yaşam biçimleri, sosyal yardım, sanat, spor.

Programın ana hatlarının belirlenmesi ve ileri toplantılar ve alt grup çalışmalarıyla ayrıntılandırılması önerilmektedir. Bununla birlikte program partinin belirli önceliklerini de yansıtacaktır. Bodrum toplantısında program tartışmaları ağırlıklı olarak bu önceliklerin saptanmasına yönelik olmuştur.

Toplantıda tartışılan görüşlere göre Yeşiller Partisi programının aşağıdaki konuları öncelikli olarak ele alması, bir başka deyişle partinin yürüteceği politikaların ağırlıklı olarak aşağıdaki konularda olması önerilmektedir:

- Savaş karşıtı politikalar
- İnsan hakları
- Balkanlar
- AB
- Enerji politikaları
- Tarım politikaları
- Küresel ısınma
- Kirli endüstrilere karşı mücadele
- Hayvan hakları
- Yeşil Mezopotamya
- Tarihsel çevrenin korunması
- Turizm
- Ulaşım
- Temiz su
- Madencilik
- Genetik

YEŞİLLER PARTİSİ GİRİŞİMİ

BODRUM BULUŞMASI ÇALIŞMA RAPORU

[20-23 Nisan 2002, Bodrum]

KATILIMCILAR:

Hediye Gündüz (Antalya), Aysen Çelik (Bodrum), Bilge Contepe (Bodrum), Dilek Adısanlı (Bodrum), Lale Öztunç (Bodrum), Lütfiye İyigün (Bodrum), Nazlı Tural (Bodrum), Oktar Aran (Bodrum), Osman Cavit Uygun (Bodrum), Petek Erdem (Bodrum), Vahide Adısanlı (Bodrum), Yüksel Pamir (Bodrum), Aynur Havva Keskin (İstanbul), Ender Eren (İstanbul), Ferzan Tekin (İstanbul), Gediz Akdeniz (İstanbul), Mehmet Gülyüz (İstanbul), Mustafa Tüzel (İstanbul), Ümit Şahin (İstanbul), Feridun Ardıç (İzmir), Kıymet Lafçı (Marmaris), Mustafa Tuncaeli (Marmaris), Rüştü Dayday (Marmaris), Ümit Devrim (Marmaris)

Yeşiller, 20-23 Nisan 2002 tarihlerinde Bodrum'un Torba köyünde bir araya geldiler.

Ocak 2002'de Yeşiller Partisi kurulması amacıyla bir çağrı yapılması, bir yeşil deklarasyon yayımlanarak İstanbul ve Bodrum'da toplantılar düzenlenmesi, ve bu toplantılarda Bodrum'da geniş katılımlı bir buluşma gerçekleştirilerek parti girişiminin ilkeleri, program çalışmaları ve örgütlenmesine ilişkin görüşlerin tartışılmasının kararlaştırılması üzerine yapılan toplantıda Yeşiller Partisi'nin kurucu ilkeleri ve politik programın ana hatları ile ilgili hazırlanan taslaklar tartışmaların eksenini oluşturdu.

GÜNDEM:

Birinci gün, yeşil bir parti kurulmasının gerekliliği üzerine tartışıldı. Ardından kurucu ilkeler için önerilen taslak üzerinde tartışma yürütüldü.

İkinci gün sabah, partinin programında yer alması önerilen başlıklar kapsamında makro politika konularına (dış politika, rejim, insan hakları vb.) ve

ekonomik politikalara ilişkin görüşler paylaşıldı. Öğleden sonra ise partinin örgütlenmesine ilişkin öneriler görüşüldü.

Üçüncü gün sabah, partinin ekoloji politikaları ve sosyal politikalar alanındaki öncelikleri tartışıldı. Öğleden sonra örgütlenme sorunu ağırlıklı olmak üzere genel tartışmaya ayrıldı.

Dördüncü gün sonuç bildirgesi tartışılarak kabul edildi.

TARTIŞMALAR:

Ana tartışmalar aşağıda özetlenmiştir.

1- Kurucu ilkeler:

Yeşiller Partisi'nin bazı temel ilkeler çerçevesinde kurulması ve partinin bu tanımlanan ilkelere uygun bir örgütlenme biçimine ve politik programa sahip olması önerilmektedir. Kurucu ilkelere ilişkin yapılan tartışmalar sonuç bildirgesinde belirtilmiştir.

Toplantı sonunda ilkeler tartışmasının bu çerçevede üzerinde devam ettirilmesi, ilkelerin daha net tanımlanması, katkı ve ileri tartışmalarla geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.

2- Politik program:

Yeşiller Partisi'nin politik programının, toplumsal yaşamın her alanını kapsayan çok boyutlu ve ayrıntılı bir program olması önerilmektedir. Program çalışmaları program öncelikleri bildirgesinde belirtildiği gibidir.

3- Örgütlenme:

Toplantıda partinin nasıl örgütleneceği konusu ayrıntılı olarak tartışıldı. Sözcüler kurulları oluşturulması, matriks tarzı örgütlenme, kukla başkanlık, parti olmayan parti, şemsiye parti gibi kavramlar ve modeller ortaya atıldı.

Çok yaygın olmayan örgütlenme yapısı, bölge büroları, bölgesel sözcüler, bürosuz örgütlenme gibi öneriler yapıldı. Ancak örgütlenmeye ilişkin net bir model ve yapı çıkarılamadı.

Mayıs ayında sadece bu konuya yönelik tam günlük bir toplantı yapılması kararlaştırıldı.

4- Takvim:

Uzun vadeli hedef:

26-29 Ekim 2002 tarihlerinde Ankara'da Türkiye toplantısı.

Kısa vadeli hedef:

Mayıs ayı sonunda İstanbul ve İzmir'de aynı anda örgütlenmeye ilişkin iki toplantı.

Orta vadede yapılacak etkinlikler:

- 18-20 Mayıs'ta Berlin'de yapılacak Avrupa Yeşilleri toplantısına katılım sağlanacak.
- 31 Mayıs'ta İzmir Karaburun'da yapılacak 9. Ütopyalar toplantısında broşür dağıtılacak. Bu toplantı sırasında bir tanıtım toplantısı yapılmaması kararlaştırıldı.
- 25-30 Haziran'da Balkan Yeşil Ağı'nın Gökçeada toplantısında konu gündeme getirilecek
- Temmuz ayında Denizli'de yapılacak AKÇEP toplantısına katılım sağlanacak.
- 25 Ağustos'ta Bozcaada Enerji grubu toplantısında konu tartışılacak

TOPLANTIDA ALINAN KARARLAR:

Yeşiller Partisi Girişimi toplantısında:

- Yeşiller partisi kurulması çalışmalarının sürmesi;
 - Bu aşamada temsilcilik, sözcülük gibi işbölümünün kullanılmaması;
 - Bugüne kadar İstanbul ve Bodrum'da yapılan toplantılara katılmış olan herkesin isminin eğer isterlerse "Yeşiller Partisi Girişimi Proje Yürütücüsü" olarak yazılması;
 - İller arasındaki iletişimin internet ağırlıklı sürdürülmesi, bu amaçla Ümit Şahin tarafından bir e-posta grubu kurulması ve yerel iletişim biçimini yörelerin kendilerinin kararlaştırması;
 - Profesyonelce hazırlanmış bir web sitesi kurulması;
 - Sonuç bildirgesinin web sitesi, e-posta ve broşür yoluyla tüm ortamlarda yaygınlaştırılarak takvime alınanlar başta olmak üzere toplantılarda tanıtım yapılması;
 - Web sitesi, toplantı giderleri gibi harcamalar için bir kasa oluşturulması ve kasanın Mustafa Tüzel tarafından tutulması;
 - İlkelerin geliştirilmesi için çalışılması;
 - Programın geliştirilmesi için çalışılması;
- kararlaştırılmıştır.

YEŞİLLER PARTİSİ GİRİŞİMİ ÖRGÜTLENME TOPLANTISI [8 Haziran 2002, İstanbul]

ÇALIŞMA RAPORU

KATILIMCILAR:

Ali Güneş, Aynur Havva Keskin, Bilge Contepe, Ender Eren, Ertuğrul Akçaoğlu, Ferzan Tekin, Kadir Dadan, Mustafa Tüzel, Nurhan Tabak, Ümit Şahin, Ümit Tuncel

GÜNDEM:

- 1- Berlin’de yapılan ve Ender Eren ve Bilge Contepe’nin katıldığı Yeşiller buluşmasından izlenimler aktarıldı.
- 2- Bodrum toplantısı ile ilgili bilgilendirme yapıldı.
- 3- Bilge Contepe’nin katıldığı ütopyalar toplantısı ile ilgili izlenimler aktarıldı.
- 4- Örgütlenme üzerine: bugüne kadarki durumun özetlenmesi, diğer siyasi oluşumlarla, partileşme girişimleriyle ilişkiler, yeşil-sol hareketlerle ilişkiler, genişleme stratejileri ve paradigma değişimi başlıkları altında tartışıldı.
- 5- Yeşiller Partisi Girişimi Yürütücüleri listesinin netleştirilmesi çalışması yapıldı.
- 6- Planlanan işler üzerinde işbölümü yapıldı.

KARARLAR:

- 1- Bundan böyle çalışmaların YEŞİLLER adıyla sürdürülmesi, genişleme sürecinin, yapılacak etkinliklerin, çıkarılacak broşür ve gazetelerin bu ad altında devam etmesi, ancak parti girişiminin de bu hareketin bir çalışması olarak devam ettirilmesi;

- 2- Bu aşamada hiçbir parti girişimi ile özel bir bağlantı kurulmaması, ancak proje netleştikten sonra mevcut oluşumlarla görüşmeler yapılması;
- 3- Broşür, web sitesi vb. malzemeler oluşturulduktan sonra mevcut yeşil ve sol hareketlerle görüşmeler yapılması;
- 4- Bireylerin çalışmalara davet edilmesinin sürdürülmesi;
- 5- Çeşitli dergilerde yeşillerin partileşmesi üzerine yazılar yazılması, dosyalar açılmasına çalışılması;
- 6- İlke ve program çalışmalarının sürdürülmesi;
- 7- www.yesiller.net adıyla bir web sitesi açılması;
- 8- yeşiller@yahoo.com tartışma listesinin herkese açık hale getirilmesi, ancak sadece parti girişimcilerinin iç haberleşmesini sağlamak amacıyla ikinci bir tartışma listesinin açılması;
- 9- Çevre gazetesinin özel sayısı olarak yeşiller gazetesinin çıkarılması;
- 10- Yeşillerin Türkiye’de gelişimi üzerine arşiv derlemesi anlamında bir kitap çalışması yapılması ve kitabın fuara yetiştirilmesi;
- 11- Yurtdışı ilişkilerin sürdürülmesi;
- 12- Broşür ve afişler hazırlanması;
- 13- Gelir elde etmek amacıyla yemek düzenlenmesi;
- 14- Gökçeada, Denizli ve Bozcaada toplantılarıyla ilgili Bodrum’da alınan kararların sürdürülmesi;
- 15- 29 Ekim toplantısının gerekirse genel bir toplantı olarak örgütlenerek de olsa yapılması kararlaştırılmıştır.

Bu işler için aşağıdaki kişiler görev almışlardır:

- Web sitesi: Ali Güneş, Ertuğrul Akçaoğlu, Ümit Tuncel
- Gazete: Ertuğrul Akçaoğlu, Ümit Tuncel, Mustafa Tüzel, Ümit Şahin
- İlke-Program çalışmaları: Mustafa Tüzel, Ümit Şahin, Kadir Dadan
- Dergilerde tartışma dosyaları: Ümit Şahin, Bilge Contepe
- Girişimciler Listesinin netleştirilmesi: Ümit Şahin, Nurhan Tabak, Bilge Contepe, Ender Eren, Ali Güneş
- Yeşillerin Türkiye’de Gelişimi üzerine kitap çalışması: Ertuğrul Akçaoğlu, Bilge Contepe, Ender Eren, Nurhan Tabak, Ümit Tuncel
- Yurtdışı ilişkiler: Ender Eren
- Parti girişimleri ve hareketlerle görüşmeler: Ender Eren, Bilge Contepe, Nurhan Tabak, Ümit Şahin, Ertuğrul Akçaoğlu
- Afiş-broşür-çizim: Bilge Contepe (Kaya Ömer, Didem)
- Yemek: Nurhan Tabak, Ferzan Tekin, Ender Eren
- 29 Ekim toplantısı: genel

MANİFESTOLAR

YEŞİL DEKLARASYON [Ocak 2002, İstanbul]

Bizler mevcut siyasal parti ve anlayışların insanlığa dayatmak istedikleri yanlış sistem ve politikaların alternatifiyiz. İnsanlığın bugüne dek ürettiği felsefelerin ve bu felsefelere bağlı politikaların dünyamızı yaşanılmaz hale getirmelerine tepki olarak doğan yeşil felsefenin savunucularıyız.

Kapitalizmin veya sosyalizmin sanayi anlayışının doğayı tüketmesine, yok etmesine ve çeşitli çevre sorunları yaratarak tüm insanlığı tehdit etmesine karşılık ekoloji biliminin, çevre koruma anlayışının ve çevre hukukunun siyaset sahnesinde yer alması gerektiğine inananlarız.

Yeşiller dışında kalan bütün siyasal yapılanmaların üretim anlayışları yüzünden, sınırlı imkanları olan dünyamız ekolojik bir bunalıma sürüklenmiş bulunmaktadır.

Yeşiller, üretimin ihtiras için değil ihtiyaç için olması gerektiğine inanmakta ve bunu ekonomik anlayışlarının temeli olarak kabul etmektedirler.

Ekolojik bunalımının her gün arttığı, hammaddelerin azaldığı, nükleer tehditlerin giderek çoğaldığı, denizlerin, ırmakların, göllerin giderek kirlendiği, hayvan ve bitki türlerinin azaldığı veya tükendiği bu sanayi toplumlarında, insanlar gelecek kuşaklara maddi ve manevi olarak gerileyen ve hiç de hoş olmayan bir dünya bırakmakla karşı karşıyadır.

Mevcut siyasal ve ekonomik sistemlerin insanı kendi ürettiğine yabancılaştırdığı, bireyi işgücü olarak meta, kişisel ihtiyaçları için de müşteri haline sokan anlayışına karşı, kendi ürettiğine ve tükettiğine karar verebilen bireyin geriye dönüşünü temsil etmekteyiz .

Yeşiller ekonomi-ekoloji ilişkisinde, doğayı tahrip etmeden bu ikilemi doğanın ve insanın lehine kullanmaktan yanadırlar. Yeşil hareket, doğduğu günden bugüne kadar vermiş olduğu mücadelede çeşitli deneyimlerden geçerek toplumsal yaşam biçimlerinin her alanında somut öneriler ve çözümler yaratmışlar ve bunları çeşitli yayınlarla dile getirmişlerdir. Yeşiller bugün varolan hiçbir siyasi düşünceden kaynaklanmayan yepyeni bir siyasi modeldir.

Bizler, gerçek anlamda taban demokrasisini savunmaktayız. Güçlü bir taban demokrasisine sahip olmak gerçek iktidar olmak demektir. Doğanın, ekolojik sistemin, tüm canlıların, sosyal ilişkilerin, insan hak ve özgürlüklerinin, barış içinde yaşamının, şiddetin ve savaşın her türüsüne ve küreselleşmeye karşı olmayı temel ilke olarak kabul edip bunun mücadelesini vermekteyiz. Doğru alternatif siyaset ve alternatif protesto eylemleri geliştirmek temel hedeflerimizdendir.

Yeşiller sadece doğayı, ekolojik sistemi koruma amacı güden tek yönlü bir hareket değildir. Toplumun her türlü sorunuyla ilgilenen, somut ve bilimsel çözüm önerileri getiren kendine özgü, doğru ve sağlıklı yaklaşımları vardır.

Yeşil düşünce, sağcılık ve solculuk gibi eğilimleri toplumun gerisinde kalmış yaklaşımlar sayar. Irkçı, mezhepçi, fanatik, etnik komplekslerle kan dökmek yolunda olan insanları kardeşlik ve barışçılık potasında bir araya gelmeye çağıran, onların da barışçıl sonuçlara ulaşmalarını sağlayacak bir yaşam biçimidir.

Yeşiller toprağa ve tarıma büyük önem verirler. Doğru ekolojik üretimin köylülerin bilinçlendirilmesiyle mümkün olduğunu savunur, insanların ürettiğini tüketmesini ve pazarın yine yöre insanı tarafından belirlenmesini en geniş anlamda hayata geçirmekten yanadır.

Son zamanlarda artan ve yaşamın her alanını tehdit eden küreselleşmeye kesin tavırlıdırlar. Buna karşılık yerel yönetimlerin toplum hayatında daha ağırlıklı söz sahibi olmasını savunurlar.

Mevcut iktidarları çevre duyarlıklarını arttırıcı ve ekosistemi koruyucu tedbirler alması için zorlarlar. İnsan hayatının bürokrasi tarafından yönetilmesini ahlaki ve siyasal olarak kabul etmezler.

Amacımız yurttaş insifiyatine dayalı yeni bir siyasal anlayışın geliştirilmesini sağlamak için parlamenter demokrasi içinde siyasal parti olarak yer almaktır.

YEŞİLLER

YEŞİLLER - MANİFESTO -YEŞİLLER HAREKETİNİN TEMEL İLKELERİ- [5 Haziran 1999 - İstanbul]

20-21 Şubat 1999 İzmir, 27-30 Mart 1999 Bodrum, 8 Mayıs 1999 Ankara ve 19 Mayıs 1999 İstanbul toplantılarında bir araya gelen çevreciler, yeşiller, doğa korumacılar ve ekolojistler, Türkiye yeşilleri hareketinin temel ilkelerini tesbit etmişlerdir. Dünya ve Türkiye kamuoyuna varlıklarını bu manifesto ile duyurmaya karar vermişlerdir. Bu manifesto metni tartışmaya ve geliştirilmeye açıktır.

BİZ YEŞİLLERE GÖRE;

Dünyamız, doğal dengeye yapılan müdahaleler nedeniyle büyük bir tehdit altındadır. Endüstriyalist sistemlerin yarattığı dev teknolojiler (ulaşım ve iletişim, kitlesel üretim ve kitlesel tüketim, sanayileşmiş tarım ve askeri teknoloji) insan ırkının, diğer canlı türlerinin ve gezegenin geleceğini tehdit etmektedir.

Yeni dünya düzeni, globalleşme politikası ile bireysel ve kültürel kimlikleri boğmakta, aşırı milliyetçilik, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve köktendincilik akımlarının güçlenmesini teşvik etmektedir.

Türkiye'yi yönetenlerin kötü ve güdümlü politikaları ile çok ciddi bir ekolojik krizin içine girilmiştir. Son 20 yıl içinde müthiş bir çevre katliamı meydana gelmiştir. Bu katliamın failleri bellidir. Havamızı, suyumuzu, toprağımızı zehirleyenler ve onlara göz yumanlar büyük bir pervasızlıkla ülkemizin geleceğini yok etmeye devam etmektedirler. Çevre katilleri, inanılmaz bir yüzsüzlükle sözde çevre dernekleri kurmakta ve devlet destekli katliamlarına devam etmektedirler.

Yurttaşlardan toplanan vergilerden oluşan 80 Milyar Dolarlık ülke bütçesi, otoyollar, enerji santralleri, kitle turizmi, gibi doğayı yok eden yatırımlarda kullanılmakta, çevre, insan hakları, eğitim ve toplum sağlığı ikinci sınıf sektör muamelesi görmektedir.

REHBER İLKELER VE POLİTİKAMIZ

Birbirinden kopuk olarak sivil toplum kurumlarında, demokratik kitle örgütlerinde gönüllü faaliyette bulunan YEŞİLLER'in güçbirliğini amaçlayan ortak rehber ilkeler tespit edilmiştir;

- Türkiye'li YEŞİLLER, doğayı ve insanlığın geleceğini sistemli olarak tahrip eden ulusal ve uluslararası kurum ve kişilere karşı güç birliği oluşturmuşlardır. Bu amaçla, ortak bir sekretarya oluşturulmuş, bir iletişim ağı kurulmuştur. Özellikle doğaya yönelik tehditler ve katliamlar izlenecek, bir "eylem planı" çerçevesinde gerekli müdahaleler yapılacaktır. Muhtelif çevre koruma örgütleri, yeşiller ve ekolojistler arasında amaçta ve eylemde birlik sağlanacaktır.

- Ekolojik, ekonomik ve toplumsal krize, ancak bu krizden etkilenenlerin kendi kaderlerini tayin etmeleriyle karşı koyulabilir. Gezegeni intihara sürükleyen bir dünya düzenine yaşamın her alanında örgütlü olarak karşı koymalıyız. Ortak iktidar özlemimiz, herkesin kullanacağı ve herkesin paylaşacağı bir iktidar özlemidir. Dünya herkesin ihtiyacına yetecek kadarını sağlar, fakat herkesin hırsını karşılamaya yetecek olanı değil.

- Dünyamıza yönelik tehditler, Türkiye'li yeşilleri, dünya yeşilleri ile dayanışmaya ve ortak eylem planları hazırlamaya zorlamaktadır. Uluslararası dayanışma sağlanacak, global düşünülecek, yerel davranılacaktır.

- Yeşiller, ülkeler ve ekonomileri arasında rekabeti değil, işbirliği ve dayanışmayı savunmaktadırlar. Kalkınma, kadın ve erkek eşitliğine, insanların kendilerini serbestçe ifade edebilmelerine, karar alma sürecine serbestçe katılmalarına, her türlü bilgiye rahatça ulaşmalarına dayalı olmalıdır. Yeşil ekonominin amacı, ekolojik sürdürülebilirlik, eşitlik ve sosyal adalettir. Yeşil ekonomi, tüm insanların yaşamını sağlayan eko-sistemlere saygılıdır. Tüm insanların, eğitimde, sağlıkta ve barınmada eşit haklara sahip olması için plan, program ve projeler geliştirir, uygulamaya koyar.

- Silahlanma, nükleer enerji ve genetik mühendislik harcamaları durdurulmalı, bunların yerine enerji tasarrufu, yenilenebilir enerji, toplu taşımacılık teşvik edilmelidir. Tüm biyolojik türler ve yaşama ortamları koruma altına alınmalıdır. Ülkemizde, kültürel, arkeolojik , doğal ve kentsel sitlerin alanı genişletilmeli, milli parklar ve tabiat alanlarına sahip çıkılmalıdır. Türkiye bütçesinin asgari %20'si, çevre ve doğanın korunmasına tahsis edilmelidir.

- Dünyada gelişmiş ülkelerin terk ettikleri nükleer santraller ve nükleer atık alanlarının ülkemize girişinin önlenmesi için etkili eylemler yapılacaktır. Türkiye enerji bütçesi, enerji tasarrufu ile rüzgar, güneş, su, jeotermal , dalga gibi alternatif enerji kaynaklarına tahsis edilmelidir.

- Ulaşımında, temiz ve sağlıklı toplu taşımacılık teşvik edilmelidir. Otoyol yatırımları terk edilmeli, demiryolculuk tercih edilmelidir. Kentler, otomobil istilasından kurtarılmalı, tramvay, trolleybüs, metro yaygınlaştırılmalıdır. Karayolları Genel Müdürlüğü, Ulaştırma Bakanlığı'na bağlanmalıdır. Deniz ve demiryolları ile bisiklet yollarına gereken önem verilmelidir.

- Tarım alanlarının, konut ve sanayi politikası uğruna yok edilmesinin önüne geçilmeli, aşırı kimyasal kullanımı ve toprak zehirlenmesi önlenmelidir. Tarım bütçesi ağırlıklı olarak ekolojik tarım için kullanılmalıdır.
- Kitle turizmi ve beş yıldızlı oteller politikası terk edilmeli, yumuşak turizm ve pansiyonculuk teşvik edilmelidir.
- Çevre Kanunu'ndaki "kirleten öder" ilkesi kaldırılmalı, bunun yerine çevreyi kirletenlere hapis cezası veren maddeler getirilmelidir. Çevreyi kirleten tesisler kesinlikle kapatılmalıdır.
- Ülke, bölge ve kent düzeyinde her türlü planlamada, bilim insanlarının, sivil toplum kurumlarının, meslek odalarının aktif katılımı sağlanmalıdır. Her türlü, plan, program ve projenin ekolojik ağırlıklı çevresel etki değerlendirmesi yapılmalıdır. Çevresel etki değerlendirmesinde, nihai karar, bağımsız ve özerk bir kurul tarafından verilmelidir.
- Sulak alanlar, bataklıklar, sazlıklar, göller, akarsular koruma altına alınmalıdır. Tüm ülkede, bu alanların birinci derecede doğal sit olarak tespit ve tescil edilmesi için Koruma Kurulları'na başvuruda bulunulmalıdır. Ormanların ve kıyıların yağmasına izin veren yasa, tüzük, yönetmelik ve Bakanlar Kurulu kararlarının iptali için hukuksal girişimlerde bulunulacaktır.
- Sokak ve evcil hayvanların haklarına saygı gösterilmelidir. Hayvan katili belediyeler izlenecek ve cezalandırılmaları sağlanacaktır.
- Dünyada ve ülkede, savaşın veya çatışmaların önlenmesi, barışın organize edilmesine bağlıdır. Bu amaçla, özgürlük ve demokrasi genişletilmeli, zengin ve yoksul arasındaki uçurum azaltılmalı, doğal kaynakların adil dağıtımı ve sürdürülebilir kullanımı sağlanmalı, biyosfer ve çevre korunmalı, Birleşmiş Milletler barış ağırlıklı olarak düzenlenmeli, NATO kaldırılmalı ve NATO kaynakları AGİT emrine verilmelidir. Nükleer, kimyasal ve biyolojik silahlar tamamen yasaklanmalıdır. Avrupa'da güvenliğin sağlanması görevi AGİT'e verilmelidir.
- Ülkemizde 1950'li yıllarda başlayan A.B.D güdümlü "Bırakınız Yapsınlar, Bırakınız Geçsinler" politikası, doğal kaynaklarımızın, biyolojik zenginliklerimizin, insani ve kültürel değerlerimizin hoyratça yağmalanmasına neden olmuştur. Yağma ve tahribat, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra artmış, ve giderek sistemli hale gelmiştir. Bu sistemde, yoğun insan hakları ihlalleri yaşanmakta., ırk ve mezhep ayrımcılığı kışkırtılmakta, şiddet ve aşırı silahlanma teşvik edilmekte, vandalizm ve köktendincilik körüklenmekte, devlet içinde organize suç örgütlerine prim verilmektedir.
- Ülkemizde ve dünyada, temel hak ve özgürlüklerin korunması; insan hakları; çevre ve doğanın korunması; ırkçılığın ve köktendinciliğin önlenmesi; terörizm ve uyuşturucu ve rüşvetle mücadele konularında yürürlükte olan tüm uluslararası sözleşme hükümlerinin eksiksiz ve etkin biçimde uygulanması gereklidir. Uygulama izlenecek ve gerekli uyarılar yapılacaktır.

- Düşünce özgürlüğünü kısıtlayan yasalar ve uygulamalar kaldırılmalıdır. Bilim, sanat, basın alanında yazan, çizen, eser veren insanlar özgür olmalıdır. Öte yandan, dinci ve ırkçı şiddeti açıkça teşvik eden propagandaya izin verilmemelidir.
- Nükleer, kimyasal ve biyolojik silahlar tamamen yasaklanmalıdır. Askerlik görevi isteğe bağlı olmalı, alternatif çalışma olanakları sağlanmalıdır.
- Çevre ve insan hakları ihlalleri karşısında bireylerin şiddete dayanmayan doğrudan sivil itaatsizlik eylem hakları doğmaktadır. Herkesin sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşamaya hakkı vardır. Herkes, mevcut ve gelecek nesillerin menfaati için çevreyi korumakla yükümlüdür.
- Ölüm cezası temel hak ve özgürlükleri ile bağdaşmaz ve kesinlikle kaldırılmalıdır. Hiç kimseye eziyet, işkence ve fena muamele yapılamaz.
- Medyanın ırkçı, şovenist ve insanları şiddete teşvik edici yayınları önlenmelidir. Özellikle TV Kurumları, Avrupa Sınır Ötesi Yayın Sözleşmesi ilkelerine uymalıdır.
- Emek en yüce değerdir. Çalışma koşulları ve özellikle iş saatleri İLO standartlarına göre iyileştirilmelidir. Kadınlara eşit iş eşit ücret hakkı verilmelidir. Sendikalar, çevre koruma ilkelerini benimsemelidir. Menfaat gruplarının yağma politikasına dönüşen özelleştirme uygulamaları durdurulmalıdır.
- Mültecilerin ve sığınmacıların haklarına gerekli önem verilmelidir. Çocukların ve kadınların her türlü sömürsü önlenmelidir.
- Hükümetlerin ve yöneticilerin, hukukun üstünlüğü ilkesine riayet etmeleri için gerekli izleme ve hukuksal müdahaleler yapılacaktır. Faili meçhul cinayetler ve yargısız infazların cezasız kalmaması için girişimlerde bulunulacaktır. Bergama ve Gökova örneğinde olduğu gibi çevre katliamlarını önleyen Danıştay kararlarının eksiksiz ve gecikmesiz uygulanması sağlanacaktır. Doğa ve çevre katliamlarını ulusal yargı denetiminden kaçırmayı amaçlayan MAI ve benzeri sözleşmelere katılmayı ve uluslararası tahkim hakkındaki Anayasa değişikliğini yapmayı amaçlayan Hükümet politikasına karşı mücadele verilecektir.

YEŞİLLER

YEŞİLLERİN GÜNDEMİNDE

küresel iklim değişimi, biyolojik çeşitlilik, yaşamın sürdürülebilirliği, **ekoloji**, nükleer santrallere karşı mücadele, ekolojik tarım, doğal hayatın korunması, sulak alanlar, **insan hakları**, katılımcı yerel yönetimler, doğrudan demokrasi, azınlık hakları, **barış**, Irak'ta işgale hayır, savaşa hayır, orman yasası, ormansızlaşma, kadın hakları, kadınlara yönelik şiddete son, gey ve lezbiyen hakları, **alternatif küreselleşme**, sosyal forumlar, hayvan hakları, munzur'da barajlara hayır, ekolojik yaşam, bergama, termik santraller, yatağan, gökova, sugözü, tarihsel çevrenin korunması, hasankeyf, **sosyal adalet**, herkese sağlık, sanatsal yaratım özgürlüğü, tüketim kültürüne son, **uluslararası işbirliği**, balkanlar, avrupa, küresel yeşiller, avrupa yeşil partisi, genetiği değiştirilmiş organizmalar, yaşam patentlenemez, ozon tabakası, şiddete hayır, **düşünce özgürlüğü**, anadil hakkı, toksik atık ticareti, zehirli variller, siyanürlü altın madenciliğine hayır, otomobilsiz yollar, bilgilenme hakkı, sivilleşme, çoğulculuk, ...

...VAR

İSTANBUL'DA YEŞİL ODA

İstiklal caddesi Kurabiye sokak No:13 Kat:3 (Parsifal'in üstü) Beyoğlu - İstanbul

Telefon/Faks: 212-243 83 33

E-posta: yesillerinfo@yesiller.org

İNTERNETTE

Yeşiller-İletişim Listesi

<http://groups.yahoo.com/group/yesiller-iletisim>

Üye olmak için aşağıdaki adrese boş bir e-posta atmanız yeterlidir:

yesiller-iletisim-subscribe@yahoogroups.com



www.yesiller.org
